

Katedra trestního práva

Posudek na rigorózní práci Mgr. Daniely Všeckové LL.M. „Aktuální otázky trestního práva a zdravotnictví“

Předložená rigorózní práce obsahuje 114 stran textu a je přehledně a logicky členěna do úvodu, pěti základních kapitol a závěru. Vnější úprava práce je velmi pěkná. Okruh použité literatury je přiměřený zvolenému tématu a zahrnuje i práce zahraničních autorů. Po formální stránce splňuje předložená práce všechny požadavky na ni kladené.

Autorka si za téma své rigorózní práce zvolila problematiku, která sice patří mezi standardní témata kvalifikačních prací, avšak současně se jedná o problematiku s řadou dosud nevyjasněných a sporných otázek v teorii i v praxi. Je to dáno rozvojem medicíny samotné, která před právo klade řadu problémů k řešení. Zpracování této problematiky se proto jeví jako bezesporu potřebné, žádoucí a tedy aktuální.

Analyticko-syntetická metoda, resp. metoda indukce a dedukce, které byly v práci použity, plně odpovídají předmětu práce a vytyčeným cílům.

Po stručném úvodu, ve kterém autorka charakterizuje cíl a zaměření své práce, se nejprve věnuje pojmu a pramenům medicínského práva a institutu *lex artis*. Správně je akcentován význam Úmluvy o biomedicíně a zásadní změny v nahlížení na vztah lékař – pacient, které postupně (a dosti pomalu) nacházely svůj odraz v normách medicínského práva.

V souvislosti s analýzou problematiky vztahu lékaře (zdravotníka) a pacienta pak autorka řeší některé klíčové instituty, které byly dřívější úpravě prakticky neznámé, jako je informovaný souhlas, odvolání souhlasu, negativní reverz, dříve vyslovená přání, tzv. terapeutické privilegium, výhrada svědomí a další. V těchto partiích autorka pěkně pracuje s odbornou literaturou, jejíž názory podrobuje kritické analýze a vyslovuje k nim vlastní stanoviska.

V následující kapitole své práce se autorka záslužně zabývá problematikou, které nebývá zpravidla věnována odpovídající pozornost, a to otázkám povinnosti mlčenlivosti a případům prolomení této povinnosti, a dále vedení zdravotnické dokumentace a zejména nahlížení do této dokumentace. Autorka zde řeší řadu situací, které v praxi poskytovatelů zdravotnických služeb nastávají, a snaží se najít jejich řešení. Vhodně se zde opírá o nálezy Ústavního soudu. Závěry, ke kterým dospívá, jsou dostatečně argumentačně podloženy a lze je akceptovat.

Další dvě kapitoly práce se zabývají uplatněním okolností vylučujících protiprávnost ve zdravotnické praxi a zejména rozbořem vybraných trestných činů, které typově mohou být při poskytování zdravotnických služeb spáchány. V souvislosti s úmyslným usmrcením se autorka záslužně zabývá i euthanasií a tzv. asistovanou sebevraždou. Odlišení dvou omluvitelných důvodů u zabití, je správné. Správné je rovněž odlišení odpovědnosti za opomenutí u neposkytnutí pomoci a odpovědnosti za účinek u nepravých omisivních trestných činů proti životu a zdraví. Záslužně je věnována pozornost případům legitimního omezení svobodného pohybu pacienta, kde se autorka opírá o rozhodnutí ESPL. V souvislosti s ochranou osobních údajů třeba kladně hodnotit, že autorka věnuje velkou pozornost Nařízení EP a Rady EU z roku 2016 (GDPR) a tzv. adaptačnímu zákonu č. 110/2019 Sb., a tedy ve své práci reaguje na nejnovější jevy v této oblasti.

Autorka ve své práci neopomenula ani stručně zmínit problematiku trestní odpovědnosti právnických osob. Souhlasit třeba s rozpaky, které vyjadřuje ohledně liberačních důvodů uvedených v § 8 odst. 2 písm. b), resp. § 8 odst. 5 ZTOPO.

V závěru své práce pak autorka stručně a výstižně shrnuje poznatky, ke kterým ve své práci dospěla, včetně názorů de lege lata i podnětů de lege ferenda.

Celkově lze předloženou rigorózní práci hodnotit jako zdařilou. Autorka prokázala velmi dobrou znalost zvolené problematiky, a to včetně jejích širších souvislostí. Velmi pěkná je práce s literárními a dalšími prameny, včetně judikatury. Podaný výklad má potřebnou odbornou úroveň, je přiměřeně podrobný a srozumitelný. Zejména třeba vyzdvihnout, že autorka se ve své práci snažila soustředit především na problémy a na sporné otázky.

Po obsahové i po formální stránce splňuje práce požadavky na ni kladené a je způsobilým podkladem pro obhajobu.

Při ústní obhajobě své práce by autorka mohla vyjádřit svůj názor k otázce, jaký je rozdíl mezi odpovědností za trestný čin neposkytnutí pomoci podle § 150 tr. zák. a odpovědností za nepravé omisivní trestné činy proti životu a zdraví, a to jednak obecně, jednak ve vztahu ke zdravotnickému pracovníku.

V Praze dne 16.11.2020

JUDr. Rudolf Vokoun, CSc.
konzultant rigorózní práce